

PROGRAMLAMA LABORATUVARI

YAZARLAR VE İŞ BİRLİĞİ ANALİZİ

Cemile AKSU
Kocaeli Üniversitesi
Mühendislik Fakültesi
Bilgisayar Mühendisliği
230201022@kocaeli.edu.tr

Leyla Tuana
BOZANER
Kocaeli Üniversitesi
Mühendislik Fakültesi
Bilgisayar Mühendisliği
230201066@kocaeli.edu.tr

Özet: Bu projede nesneye yönelik programlama dillerinden biri olan Python ile akademik bir veri seti kullanılarak yazarlar arasındaki iş birliği ilişkilerini modelleyen bir graf yapısı oluşturmayı ve bu graf üzerinden çeşitli veri yapısı ve algoritma konseptlerini uygulamayı amaçladık. Proje, düğümler olarak yazarları, kenarlar olarak yazarlar arasındaki ortak makale ilişkilerini temsil eden bir grafik yapı geliştirmeyi hedeflemiştir. Bu kapsamda veri seti işlenmiş, grafik modelleme gerçekleştirilmiş ve analiz sonuçları yorumlanmıştır.

I. GİRİŞ

Proje kapsamında, akademik bir veri seti kullanılarak yazarlar arasındaki iş birliği graf ile modellenmiş ve görselleştirilmiş, oluşturulan model üzerinde farklı algoritmalar uygulanmış ve çeşitli analizler gerçekleştirilmiştir. Amacımız hem teorik hem de uygulamalı becerilerimizi geliştirmek ve bu süreçte graf veri yapısı, algoritma tasarımı ve görselleştirme araçlarını kullanmaktır.

Projenin içeriği, nesneye yönelik programlama temelleri ile yazılmaya uygun bir projedir. Çok platformlu bir yapıya sahip olan, düzenleme, hata ayıklama, test yönetimi süreçlerini destekleyen, nesneye yönelik programlama temellerini hızlı kavratır ve birçok pozitif özelliğe sahip olan Python dili ile kodlanmıştır. Python, basit ve okunabilir bir sözdizimine sahiptir. Web geliştirme, veri analitiği, yapay zeka, bilimsel hesaplama ve grafiksel görselleştirme gibi birçok alanda kullanılabilir. Matematiksel işlemler, veri analizi, grafik oluşturma ve ağ analizi için güçlü kütüphaneler sunar. Projemizde yazarlar arasındaki iş birliklerini modellemek ve görselleştirmek gibi grafiksel ve algoritmik işlemler yer alıyor. Bu işlemler, güçlü yapıya sahip olması nedeniyle Python ile gerçekleştirilmiştir.

II. YÖNTEMLER ve TASARIM

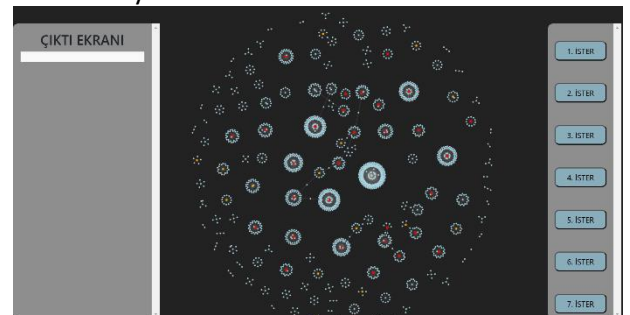
Bu bölümde modellediğimiz graf yapısını oluşturmak için kullanılan yöntemler üzerinde durulacak ve detaylı bilgilendirme yapılacaktır.

A. Arayüz Tasarımı

Projemizin arayüz ekranını tasarlamak için öncelikle excel dosyalarını okumada ve verileri analiz etmede oldukça faydalı olan **Pandas** kütüphanesi, web framework olan **Flask**, grafik veri görselleştirme desteği sunan **PyVis** kütüphanesi, arayüzün renk düzenlemeleri ve yerleşimi için **HTML ve CSS**, kullanıcı etkileşimlerini ve dinamik veri işleme süreçlerini yönetmek için **JavaScript** kullanılmış, özellikle belirli API uç noktalarına çağrılar yapılması ve canlı güncellemelerin gösterilmesi sağlanmıştır. **NetworkX**, aynı şekilde düğümlerin ve kenarların tanımlanmasında, en kısa yol-en uzun yol ve graf oluşturma gibi algoritmalarda kullanılmıştır. PyVis ile oluşturulan etkileşimli grafikler HTML formatında sunulmuştur. Flask, bu grafikleri tarayıcıda gösterir ve kullanıcıların dinamik bir şekilde grafiği incelemesine olanak tanır.

Arayüz Bileşenleri:

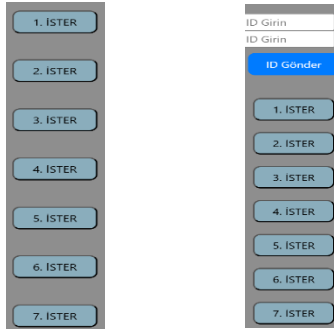
- **Ana Görsel Alan :** PyVis ile oluşturulan dinamik grafiklerin gösterildiği bir alan. Kullanıcılar düğümler yardımıyla hem author hem coauthor yazarlar hakkında bilgi alabilirler ve ortak makale sayılarını temsil eden kenar ilişkilerini görsel olarak inceleyebilirler.

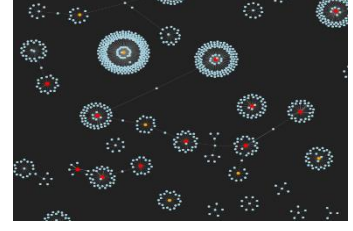
- **Çıktı Ekranı:** İşlemlerin sonuçlarını ve API çağrılarında dönen yanıtları görüntülemek için kullanılan alan. Bu ekranda; işlem adımları, sonuçlar ve hata mesajları detaylı şekilde kullanıcıya sunulur.

- **Buton Ekranı:** Kullanıcının API çağrılarını kolayca yapabileceği butonlar ve veri giriş kutuları (text-box) bulunur. Bu kullanıcı, isterlerin sonuçlarına butonlar yardımıyla ulaşabilir, ID girişlerini gerçekleştirebilir.

- **Renk Kodlaması:** Veri setinde bulunan tüm yazarların yazdığı makale sayılarına göre ortalamanın yüzde 20 üzerinde olan düğümler belirli olacak şekilde daha büyük ve renk olarak kırmızı, yüzde 20 altında olacak düğümler daha küçük dairelerle ve daha açık renk olacak şekilde açık mavi ile gösterilmiştir. Yüzde 30 olanlar da ekstra olacak şekilde turuncu ile gösterilmiştir.

Kullanıcı Etkileşimleri:

- **API Tetikleme (Flask Kullanımı):** Kullanıcılar, ister butonu ekranında butonlar yardımıyla belirli API işlemlerini başlatabilir. Örneğin ister1 için POST metodunu kullanarak backend dahilinde haberleşmeyi gerçekleştirdik.

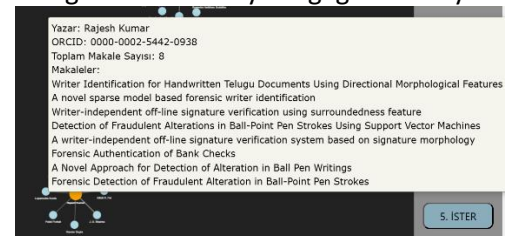
```
@app.route('/api/ister1', methods=['POST'])
def ister1_basla():
    global olusan_graf, ister1_sinela, ister1_somuc
    veri = request.get_json()
    id1 = veri.get('id1')
    id2 = veri.get('id2')
```

/api/ister1/start, /api/ister2, /api/ister3 gibi URL'ler, belirli işlemleri başlatmak için API endpoint'leri olarak tanımlanmıştır.

@app.route("/") ile bir web sayfası kullanıcıya sunulmaktadır. Bu sayfa, PyVis ile oluşturulan grafikleri ve JavaScript tabanlı etkileşimleri içermektedir.

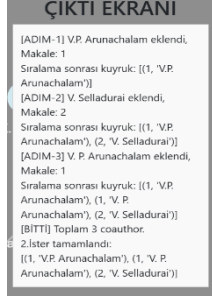
Thread kullanımı ile API çağrıları sonucu başlatılan işlemler, arka planda çalıştırılmaktadır. Böylece kullanıcıya işlem sırasında adım adım bilgi verilmektedir. Aynı zamanda **Threading**, uzun süreli işlemleri (örneğin, en kısa yol hesaplama) ana işlem döngüsünü bloklamadan gerçekleştirmek için kullanılmıştır. Bu, kullanıcının diğer işlemleri aynı anda yapabilmesine olanak tanır. PyVis ile oluşturulan görselleştirme, Flask üzerinden HTML formatında kullanıcıya gönderilmektedir. Flask, dinamik verileri alıp bu verilerden grafik oluşturup kullanıcıya iletilmesini sağlamaktadır. Flask, bu şekilde hem bir web sunucusunu çalıştırıyor hem de bir API sağlayıcı olarak haberleşmede görev almaktadır.

- **Dinamik Görselleştirme:** Kullanıcılar grafik üzerinde düğümlere tıklayarak düğüme dair detaylı bilgi görüntüleyebilir.

Örneğin, author düğümünün üzerine tıkladığımızda ekranda oluşan görüntü

- **Canlı Güncellemeler:** İşlem devam ederken adım adım güncellemeler çıktı ekranında gösterilir.

Örneğin, ister2 sonucu.

B. Proje Mantığı ve Kullanılan Temel Veri Yapıları

Bu bölümde proje kapsamında kullanılan sınıflar ve projenin temel mantığında kullanılan yaklaşımlar detaylıca ele alınacaktır.

Graf veri yapısı, temelde düğüm (node) ve kenar (edge) gibi unsurlardan oluşur. Bu projenin kapsamında, yazarların düğümleri (nodes); yazarlar arasındaki bulunan iş birliklerinin kenarları (edges) temsil ettiği bir Graf veri yapısı oluşturulmuştur.

Graflar üzerinde çeşitli veri yapısı kavramlarının uygulanması, hem pratik hem de teorik olarak oldukça önemlidir. Proje dahilinde arama (search), sıralama (sort), alt graf oluşturma (subgraph creation), en kısa yol ve en uzun yol bulma gibi işlemler yapılmıştır. Bu işlemler sayesinde, proje boyunca veri yapılarının daha iyi anlaşılması ve algoritmaların etkili bir biçimde kullanılması sağlanmıştır.

Proje, akademik iş birlikleri gibi somut ve günlük hayatta karşılaşılabilecek bir problem üzerinden veri yapıları ve algoritmaların uygulanmasını sağlamaktadır. Yazarların iş birliği yaptığı ortak makaleler üzerinden bir graf oluşturularak, akademik topluluklar arasındaki etkileşimlerin derin bir analizi yapılmıştır. Bu sayede, farklı disiplinler arasındaki iş birliklerinin yoğunluğunu anlamak ve etkisi yüksek yazarları tespit etmek gibi pratik çıkarımlar yapılmasını sağlar.

Graf yapısının görselleştirilmesi, proje kapsamınca yapılan analizlerin daha etkili bir şekilde sunulmasını sağlamıştır. Projede, grafiksel temsil araçlarını kullanarak, yazarlar

arasında bulunan ilişkilerin görsel bir modeli oluşturulmuştur. Görselleştirme sayesinde karmaşık bir veri yapısı olan grafların anlaşılması kolaylaştırılmış; süreç boyunca kullanılan araçlar ile düğüm büyüklüğünün ve renginin makale sayısına göre değiştirilmesi ile yazarlar arası ilişkilerin okunabilirliği kolaylaştırılmıştır.

C. Kullanılan Algoritmalar ve Class Yapıları

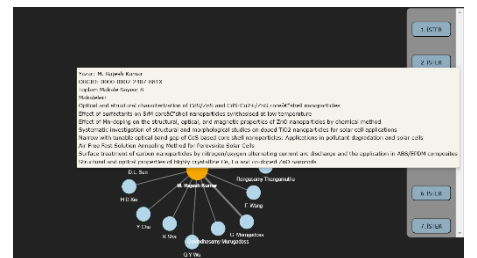
Program, Python programlama dilinde yazılmış olup, geliştirme ortamı olarak PyCharm kullanılmıştır. Python; nesneye yönelik programlama temelleri ve bununla birlikte graf yapısını oluşturmada kullanılan programlama dillerinden bir tanesi olduğu için bu bölümde, projede kullanılan Graf veri yapısı ve kullanılan algoritmalarından detaylıca bahsedilecektir.

Proje için kullanılan veri seti, yazarların adları ve ortak yazdıkları makaleleri içermektedir. Veriler; bir Excel dosyasında düzenlenmiş, her yazar bir düğüm (node) her ortak makale ilişkisi ise bir kenar (edge) olarak modellenmiştir. Kenarlar ağırlıklı olup, iki yazar arasında bulunan ortak makale sayısını temsil etmektedirler.

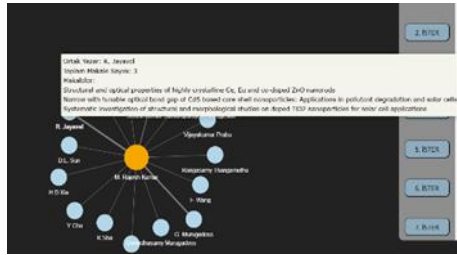
• GRAF MODELİ

Her yazar bir düğüm (node) olarak temsil edilmiştir. Düğümlerde yazar ismi, eğer var ise orcid bilgisi, yazarın yazdığı toplam makale sayısı ve yazılan makalelerin isimlerinin bilgisi bulunmaktadır. Yazarlar arasındaki bağlantı ise kenar (edge) ile temsil edilmiştir. Kenarlarda iki yazar arasındaki ortak makale sayısı ve bu makalelerin isimleri bulunmaktadır.

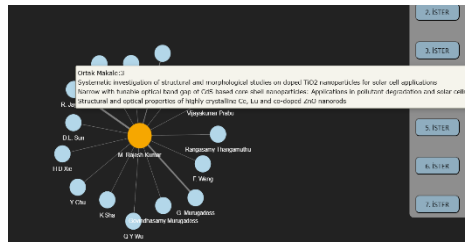
Grafta bulunan düğümlerin boyutları ve renkleri yazarların makale sayılarına göre farklılık göstermektedir. Eğer bir yazarın yazdığı makale sayısı, ortalama makale sayısının %20 'sinin üstünde ise daha büyük ve kırmızı renkte; eğer %20 civarında ise ortalama boyutta ve turuncu renkte; %20'nin altında ise daha küçük ve mavi renkte gösterilmiştir.

Author düğümünün üzerine tıkladığında oluşan görüntü

Coauthor düğümünün üzerine tıklandığında oluşan görüntü

İki yazar arasında bulunan kenar üzerine tıklandığında oluşan görüntü

- **Breadth-First Search (BFS) Algoritması**

BFS algoritması, iki düğüm arasındaki en kısa yolu hesaplamak için kullanılır. Projede bulunan 1. İster için yazılmış

İkiDugum_MesafeHesapla(id1,id2):
adlı fonksiyonda kullanıcıdan iki adet
orcid id'si olarak bu iki düğüm
arasında bulunan en kısa mesafeyi ve
iki düğüm arasındaki yol boyunca
hangi düğümler ziyaret ediliyor ise
onları hesaplamayı sağlar.

Bu hesaplamayı yaparken öncelikle deque kullanarak bir FIFO (First In First Out) kuyruğu oluşturulmuştur ve başlangıç değeri olarak id1 değeri kuyruğa eklenmiştir. Fonksiyon boyunca ziyaret edilen tüm düğümleri takip etmek için tamamlanan adlı bir set veri yapısı oluşturulmuştur. Bu sayede aynı düğümün birden fazla kez ziyaret edilmesi engellenmiştir. Ayrıca her adımda kuyruğa hangi düğümlerin eklendiği adım adım yazılmıştır ve kullanıcıya gösterilmiştir. Ayrıca iki yazar arasında oluşacak olan en kısa mesafe hesaplanmış ve fonksiyonun sonucunda; iki yazar arasındaki en kısa yol boyunca uğranan tüm düğümler gösterilmiştir.

- **Binary Search Tree (BST)**

BST yapısı, bir kuyruk, liste vb.

yapıların içinde yapılan hesaplama, sıralama gibi işlemleri yapmamızda kolaylık sağlar. 3. İster için 1. İster sonucunda oluşa kuyruk yapısını bir BST yapısına çevirmek için Binary_Tree adlı bir class oluşturulmuştur. Bu class içerisinde oluşan düğümlerin tepe düğüme (root) göre daha küçük olan değerlerin solda, daha büyük olanların ise sağ tarafta olacak şekilde ağaç yapısı içine eklemeyi sağlayan fonksiyonlar oluşturulmuştur. BinaryTree_Olustur(key, id_kaldir): adlı fonksiyonda ise öncelikle 1. İster sonucunda oluşan kuyruk yapısı alınarak bu kuyruk yapısını bir BST yapısına çevirmek için Binary_Tree adlı class nesnesi kullanılır. Kuyrukta bulunan bilgileri bu nesneye aktararak BST yapısını oluşturmaktadır. Sonrasında oluşturulan bu ağaçtan girilen id değerine sahip olan düğüm kaldırılır ve BST yapısının son hali kullanıcıya gösterilir.

- **Dijkstra Algoritması**

Dijkstra algoritması, iki düğüm arasında bulunan en kısa yolu hesaplamak için kullanılan bir algoritmadır. Projede bulunan 4. İster için yazılmış EnKisaYol_Hesapla(graf, baslangic_düğümü): bu fonksiyonda; djikstra algoritmasının temelleri esas alınarak bir yazarın, diğer yazarlarla olan ilişkilerinin ağırlıklı kenarlarda bulunan değerlere göre en kısa yollar hesaplanmıştır.

Bu hesaplamayı yaparken mesafe = {} adlı bir sözlük veri yapısında değişken ile iki yazar arasında bulunan kenar ve bu kenarın ağırlık değeri anahtar-değer çifti olarak tutulmuştur. Sonrasında ilgili yazarın kendisi dışındaki tüm yazarlar ile arasında mesafe başlangıçta sonsuz olarak belirlenmiştir. Eğer yazarın diğer yazarlardan herhangi biriyle ilişkisi bulunuyor ise iki yazar arasındaki mesafe değeri en kısa olacak şekilde güncellenmiştir. Bu fonksiyon ile ilgili yazarın kendisi hariç bağlantılı olduğu tüm yazarlar ve bu yazarlara olan en kısa mesafeleri teker teker hesaplanarak bu değerler bir tabloda gösterilmiştir.

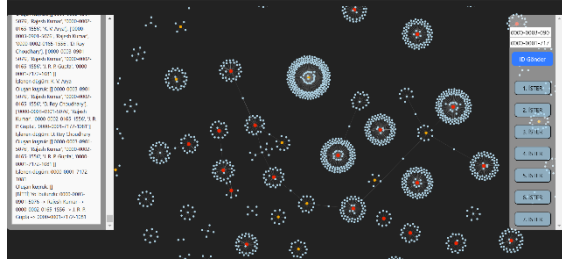
- **Depth First Search (DFS) Algoritması**

Depth First Search algoritması, graf üzerinde bulunan bir düğümden başlayarak en uzun yolu bulmayı sağlar.

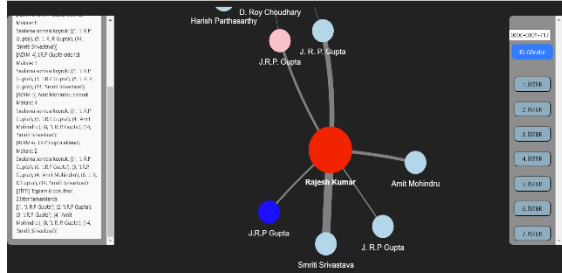
Projede bulunan 7. İster için yazılmış olan EnUzunYol_Hesapla(graf, baslangic_dugumu): fonksiyonu DFS algoritmasını temel alarak, bir yazarın diğer yazarlar arasındaki bağlantıları kontrol ederek bu bağlantılar arasındaki en uzun yolu bulmayı sağlar. En uzun yolu bulurken yazarlar arasındaki kenar ağırlıklarına değil düğüm sayısına bakarak en uzun yolu bulmayı sağlar. Bulunan en uzun yol boyunca uğranan düğümler bir yığın içinde tutulur ve sonrasında oluşan bu yolun son hali kullanıcıya gösterilir.

III. DENEYSEL SONUÇLAR

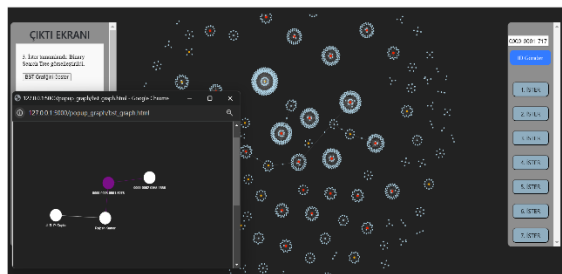
1.İster çalıştırıldığında oluşan sonuç:

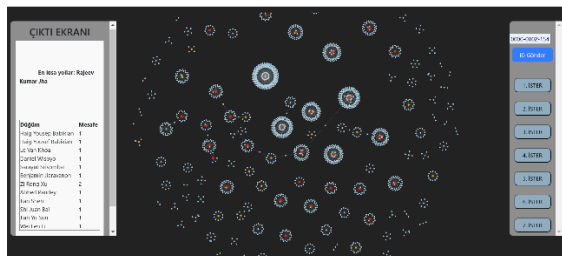
2.İster çalıştırıldığında oluşan sonuç:

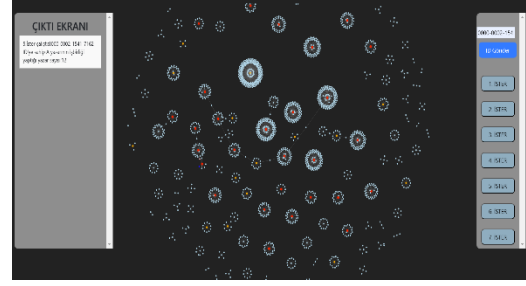
3.İster çalıştırıldığında oluşan sonuç:

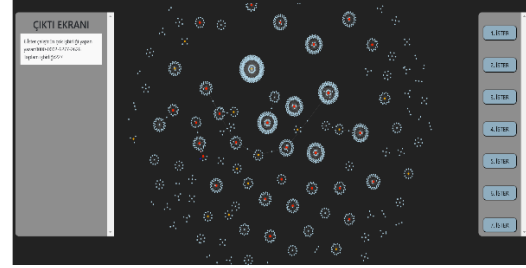
4.İster çalıştırıldığında oluşan sonuç:

5.İster çalıştırıldığında oluşan sonuç:

6.İster çalıştırıldığında oluşan sonuç:

7.İster çalıştırıldığında oluşan sonuç:

IV. PSEUDO (YALANCI) KOD

Gerekli kütüphaneleri içe aktar:

- pandas, pyvis, flask, collections, ast, os, time, threading

Flask uygulamasını başlat:

```
app = Flask(__name__)
```

Sınıf Graf:

Düğüm ve kenarlar için boş sözlükler oluştur

Fonksiyon add_node():

Yeni düğümü ekle, eğer mevcut değilse

Fonksiyon add_edge():

Yeni kenarı ekle, makaleleri ve ağırlığı güncelle

Sınıf Binary_Node:

key, sol ve sağ çocukları tanımla

Sınıf Binary_Tree:

Kök düğümü tanımla

Fonksiyon insert():

Anahtarı ekle

Fonksiyon sil():

Anahtarı sil

Fonksiyon sirala():

In-order gezinti ile düğümleri sırala

Fonksiyon transfer_to_pyvis_bst(Binary_Tree, id_kaldır):

PyVis ağı oluştur
Ağacı dolaşarak düğümleri ve kenarları ekle
Renkleri belirle (kök, silinen düğüm, diğerleri)
Ağı döndür

Fonksiyon read_excel(excel_dosya_yolu):
Excel dosyasını pandas DataFrame olarak oku ve döndür

Fonksiyon graf_olustur(okunanveri, limit=1000):
Graf nesnesi oluştur
Veriyi sınırlı sayıda işleyerek düğümleri ve kenarları ekle
Düğümlerin boyut ve renklerini belirle
Grafı döndür

Fonksiyon transfer_to_pyvis(olusan_graf, vurgulanan_dugum=[], vurgulanan_kenar=[]):
PyVis ağı oluştur
Düğümleri ve kenarları ekle, gerekirse vurgula
Ağı döndür

Fonksiyon EnKisaYol_Hesapla(graf, baslangic_dugumu):
BFS kullanarak en kısa yolları hesapla
Mesafeleri döndür

Fonksiyon EnUzunYol_Hesapla(graf, baslangic_dugumu):
DFS kullanarak en uzun yolu bul
Yolu ve uzunluğunu döndür

Route "/":
Fonksiyon gorsel():
Excel dosyasını oku
Graf oluştur
PyVis ile görselleştir
HTML ve özel script ile sayfayı render et

Route "/popup_graph/<filename>":
Fonksiyon popup_graph(filename):
Dosyayı oku ve içeriği döndür Eğer dosya yoksa hata mesajı göster

Route "/api/ister1"[POST]:
Fonksiyon ister1_basla():
id1 ve id2 al
Geçerli graf ve ID kontrolleri yap
Eğer uygun ise, BFS ile en kısa yolu bulmak için thread başlat
Başlangıç mesajı döndür

Route "/api/ister1/status"[GET]:
Fonksiyon ister1_status():
id1 ve id2 al
İlgili işlemin durumunu döndür

Route "/api/ister2"[POST]:
Fonksiyon ister2_basla():
id1 al Geçerli graf ve ID kontrolleri yap
Eğer uygun ise, komşu yazarları sıralamak için thread başlat
Başlangıç mesajı döndür

Route "/api/ister2/status"[GET]:
Fonksiyon ister2_status():
id1 al
İlgili işlemin durumunu döndür

Route "/api/ister3"[POST]:
Fonksiyon ister3_basla():
id_kaldır al
Gerekli kontrolleri yap
Eğer uygun ise, BST oluşturmak için thread başlat
Başlangıç mesajı döndür

Route "/api/ister3/status"[GET]:
Fonksiyon ister3_status():
İlgili işlemin durumunu döndür

Route "/api/ister3/bst"[GET]:
Fonksiyon ister3_bst():
BST grafiğini oluştur ve döndür
Popup butonu ile göster

Route "/api/ister4"[POST]:
Fonksiyon ister4():
id1 al
En kısa yolları hesapla ve sonuçları tablo halinde döndür

Route "/api/ister5"[POST]:
Fonksiyon ister5():
id1 al
İşbirliği yapan yazar sayısını hesapla ve döndür

Route "/api/ister6"[GET]:
Fonksiyon ister6():
En çok iş birliği yapan yazarı ve sayısını bul
Sonucu döndür

Route "/api/ister7"[POST]:
Fonksiyon ister7():
baslangic_dugumu al
En uzun yolu bul
Grafiği vurgula ve sonuçları döndür

Eğer bu dosya ana dosya ise:
Flask uygulamasını debug modunda çalıştır

V. SONUÇ

Projede nesneye yönelik programlamanın sahip olduğu sınıf, graf oluşturma, veri analizi ve arayüz tasarlama yöntemlerini daha iyi kavrayıp onları kullanmayı öğrendik. Aynı zamanda, akademik iş birliklerini modellemek ve analiz etmek için graf veri yapısı ve algoritmalarını nasıl kullanılabileceğimizi öğrendik. Elde ettiğimiz sonuçlar, yazarlar arasındaki ilişkilerin görselleştirilmesi ve analiz edilmesi konusunda faydalı bilgiler sağladı. Gelecekte, daha büyük veri setleriyle çalışmak ve geliştirilmiş algoritmalar kullanarak daha karmaşık analizler yapmamızı bu proje sayesinde mümkün kıldık.

VI. KAYNAKÇA

<https://bilgisayarkavramlari.com/>
<https://www.udemy.com/course/sifirdan-ileri-seviyeye-python/learn/lecture/7585500#overview>
<https://www.youtube.com/watch?v=AMq0LhzavhU&list=PLKnjBH2xXNNwV1Twc3UtaMBqGJx3CCrU>
<https://blog.tomsawyer.com/python-graph-visualization>

